

Datum
2020-11-03
Vår referens
Gunvor Borre
Utredningssekreterare
gunvor.borre@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss angående Motion av John Roslund (M) och Tony Rahm (M) om skolmat GRF-2020-17042

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslår John Roslund (M) och Tony Rahm (M) att servicenämnden tillsammans med beställande nämnder får i uppdrag att dagligen servera två matalternativ varav det ena innehåller fisk eller kött.

Grundskolenämnden har tillsammans med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och servicenämnden fått i uppdrag att avge yttranden om motionen. Grundskolenämnden föreslås besluta att avslå motionens yrkanden med hänvisning till att elever i Malmö stads grundskolor och grundsärskolor serveras skollunch, som följer skollagens (2010:800) bestämmelser om näringsriktiga skolmåltider och Malmö stads policy för hållbar utveckling och mat, som är beslutad av kommunfullmäktige. Måltiderna planeras, tillagas och serveras enligt rekommendationer från Livsmedelsverkets råd för ”Bra måltider i skolan”, som baseras på Nordiska Näringsrekommendationer.

Varje dag serveras minst två maträtter (matalternativ) under skollunchen varav minst en är växtbaserad (lakto-ovo-vegetarisk) samt en varierad salladsbuffé. För att de båda maträtterna dagligen och sammantaget ska uppfylla både Nordiska Näringsrekommendationer kring val av proteinkälla och stadens policy för hållbar utveckling och mat med minskad klimatpåverkan från livsmedel kan inte en kött- eller fiskrätt serveras som det ena alternativet varje dag.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att motionen avslås.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden avger yttrande till kommunfullmäktige i enlighet med grundskoleförvaltningens förslag om att avslå John Roslunds (M) och Tony Rahms (M) motion om skolmat.
2. Grundskolenämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anse att motionen är besvarad.

Beslutsunderlag

- Motion av John Roslund (M) och Tony Rahm (M) om skolmat
- G-Tjänsteskrivelse GRNAU 2020-11-06 Remiss angående motion av John Roslund

och Tony Rahm om skolmat

- Förslag till yttrande GRNAU 2020-11-06 angående Motion av John Roslund (M) och Tony Rahm (M) om skolmat

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2020-11-06

Grundskolenämnden 2020-11-18

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Motionens innehåll

John Roslund (M) och Tony Rahm (M) yrkar i en motion att servicenämnden tillsammans med beställande nämnder ska få i uppdrag att förändra Malmö skolrestaurangers utbud av mat. Motionärerna skriver i sin motion att helt vegetariska maträtter serveras två dagar i veckan utan något annat alternativ och att det sedan tidigare serveras fisk en dag i veckan och övriga två dagar serveras fågel eller oxkött. Vidare menar motionärerna att elever tvingas äta vegetarisk skolmat två gånger i veckan och att det då finns en risk att elever väljer att inte äta alls eller gå till en kiosk eller ett gatukök för att bli mätta, där sällan kostcirkeln uppfylls. Motionärerna föreslår kommunfullmäktige att besluta att servicenämnden tillsammans med beställande nämnder får i uppdrag att dagligen servera två matalternativ varav det ena innehåller fisk eller kött.

Grundskolenämndens synpunkter

Grundskolenämnden är beställare av skollunch, som serveras på Malmö stads grundskolor och grundsärskolor. Det är servicenämnden som levererar skolmaten på uppdrag av grundskolenämnden. Serviceförvaltningens avdelning skolrestauranger lagar och serverar lunch till kommunala grundskolor och grundsärskolor. Skollunchen som serveras följer skollagens (2010:800)

bestämmelser om näringsriktiga måltider och Malmö stads policy för hållbar utveckling och mat, som beslutades av kommunfullmäktige den 28 oktober 2010. Måltiderna planeras, tillagas och serveras enligt rekommendationer från Livsmedelsverkets råd för ”Bra måltider i skolan”, som är baserade på Nordiska Näringsrekommendationer. Skolmåltiden utgör en viktig del av skoldagen. Utöver att elever serveras näringsriktiga måltider, ges de möjlighet att prova nya maträtter och skollunchen kan även användas som utgångspunkt för pedagogiska diskussioner.

Varje dag serveras minst två maträtter (matalternativ) under lunchen varav minst den ena är växtbaserad (lakto-ovo-vegetarisk) samt en varierad salladsbuffé. För att de båda maträtterna dagligen och sammantaget ska uppfylla både Nordiska Näringsrekommendationer kring val av protein-källa och stadens policy för hållbar utveckling och mat med minskad klimatpåverkan från livsmedel kan inte en kött- eller fiskrätt serveras som det ena alternativet varje dag. Måltidernas näringsinnehåll planeras med Nordiska Näringsrekommendationer som grund, vilka i sin tur är de officiella näringsrekommendationerna i Sverige. Nordiska näringsrekommendationer förmedlas till offentliga verksamheter via Livsmedelsverket. I praktiken innebär Nordiska Näringsrekommendationer bland annat att mängden kött minskas och att mängden växtbaserade proteinkällor, rotfrukter och grönsaker ökar i måltiderna.

Malmö stads policy för hållbar utveckling och mat har sitt ursprung i Malmö stads beslutade budget. Budgeten utgår från FN:s 17 globala hållbarhetsmål som beskrivs i Agenda 2030.

Agendan ligger till grund för Malmö stads styrdokument för hållbar utveckling för att bidra till en social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. För att uppnå en minskad klimatpåverkan från mat och livsmedel genom måltiderna som serveras medför det i praktiken att måltiderna i staden innehåller mer växtbaserad mat. När styrdokument revideras eller ändras efter politiska beslut följer måltids-planeringen de nya styrdokumenterna.

Malmö stads policy för hållbar utveckling och mat har följande två numerära mål för 2020:

- 90 % av stadens inköpta livsmedel ska vara ekologiska.
- Matens klimatpåverkan mätt i växthusgas ekvivalenter per kilo livsmedel (CO₂e/kg) ska minska med 40 % från år 2002 till 2020.

Utgångspunkten är att policyn gäller tillsvidare och att de numerära målen kvarstår även efter 2020. För att uppnå målet om minskad klimatpåverkan, har servicenämnden genom åren successivt ökat andelen växtbaserade maträtter och minskat antalet animaliska maträtter. Enligt serviceförvaltningen har nuvarande nivå, som innebär att växtbaserade/lakto-ovo-vegetariska maträtter serveras cirka två till tre dagar i veckan, bidragit till en minskning av klimatpåverkan. För att nå målet i Malmö stads policy behövs fler växtbaserade serveringsdagar per vecka. Rekommendationen från Nordiska Näringsrekommendationer är max 500 gram rött kött och charkprodukter per person och vecka. För skolluncherna innebär det totalt max 110 gram per elev och vecka.

Varje dag serveras minst två maträtter (matalternativ) under skollunchen varav minst den ena är växtbaserad (lakto-ovo-vegetarisk) samt en varierad salladsbuffé. Den ena maträtten är gemensam för alla skolor, den andra maträtten "kökets val av alternativrätt" planerar varje skolrestaurang utifrån sina lokala förutsättningar och tillgång till råvaror. Detta är en viktig del i servicenämndens hållbarhetsarbete för att minska matsvinnet. För att de båda maträtterna dagligen och sammantaget ska uppfylla både Nordiska Näringsrekommendationer kring val av proteinkälla samt stadens policy för hållbar utveckling och mat med minskad klimatpåverkan från livsmedel kan inte en kött- eller fiskrätt serveras som det ena matalternativet varje dag.

Lagen om offentlig upphandling (2016:1145) innebär att upphandlande myndighet (Malmö stad) inte kan ställa geografiska krav på svenskt eller skånskt/lokalt producerade livsmedel. Däremot kan Malmö stad ställa andra egenskapskrav, som exempelvis starkt djurskydd i linje med svensk djurskyddslagstiftning. Malmö stads upphandlingsenhet, i samarbete med bland annat servicenämnden, genomför kungömsamma upphandlingar av livsmedel. Åtskilliga kvalitetskrav ställs vid livsmedelsupphandlingar i linje med stadens miljöprogram, Agenda 2030 och policy för hållbar utveckling och mat. Det har medfört att stadens ramavtalade köttssortiment följer svensk djurskyddslagstiftning. Enligt serviceförvaltningen är majoriteten av det kött som köps in svenskt. Under den senaste statistikperioden januari-juni 2020 var drygt 90 % av köttet svenskt. Ekologiskt kött och andra livsmedel prioriteras i enlighet med stadens målsättning i policyn för hållbar utveckling och mat om 90 % ekologiskt inköpta livsmedel år 2020. Under perioden januari-augusti 2020 utgjorde ekologiska livsmedel 87 % av inköpen.

Grundskolenämndens sammanfattande bedömning

Grundskolenämnden bedömer att elever i Malmö stads grundskolor och grundsärskolor serveras skollunch, som följer skollagens (2010:800) bestämmelser om näringsriktiga skolmåltider och Malmö stads policy för hållbar utveckling och mat, som är beslutad av kommunfullmäktige. Måltiderna planeras, tillagas och serveras enligt rekommendationer från Livsmedelsverkets råd för

”Bra måltider i skolan”, som är baserade på Nordiska Näringsrekommendationer. Varje dag serveras minst två maträtter (matalternativ) under lunchen varav minst den ena är växtbaserad (lakto-ovo-vegetarisk) samt en varierad salladsbuffé. För att de båda maträtterna dagligen och sammantaget ska uppfylla både Nordiska Näringsrekommendationer kring val av proteinkälla och stadens policy för hållbar utveckling och mat med minskad klimatpåverkan från livsmedel kan inte en kött- eller fiskrätt serveras som det ena alternativet varje dag.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår grundskoleförvaltningen att grundskolenämnden avger yttrande till kommunstyrelsen i enlighet med grundskoleförvaltningens förslag.

Ansvariga

Helena Plantin Enhetschef

Anette Enhav Avdelningschef

Anders Malmquist Förvaltningschef